

מיפוי המבחן בעברית לכיתה ה' חרדים, תשע"ז (2017)

פריטי המבחן לפי חלוקה לנושאים	
פריטי המבחן	הנושא
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16א, 16ב, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27ב	הבנת הנקרא
12, 13, 14, 15, 27א, 28א, 28ב	לשון
26כ, 29	הבעה בכתב

בטבלה שלהלן מוצגים הפריטים העוסקים בהבנת הנקרא לפי סוג הטקסט (הסוגה) ולפי ממד ההבנה.

הפריטים בהבנת הנקרא לפי סוג הטקסט (הסוגה) ולפי ממד ההבנה		
סיפור	סוג הטקסט	
	מידע	ממד ההבנה
16א, 17, 18	1, 3, 5, 7	הבנת המשמעות הגלויה בטקסט
21, 24, 25	2, 6, 10	הבנת המשמעות המשתמעת מן הטקסט
19, 20, 22, 23, 26	4, 9	פרשנות, עיבוד ויישום
16ב, 27ב	8, 11	בחינה והערכה של רכיבים טקסטואליים: תוכניים, מבניים ולשוניים

הנושא: הבנת הנקרא ולשון

חלק ראשון: טקסט מידע – השעון הביולוגי – השעון הפנימי שבגופנו

מספר הפריט	הפריט	סוג הפריט	ממד ההבנה / הנושא	מתוך תכנית הלימודים פרק ג' – רכיבי החינוך הלשוני פרק ד' – הישגים נדרשים
1	בתחילת הטקסט נשאלת השאלה מדוע אנו מתעוררים מוקדם בלי שמעירים אותנו. לפי הטקסט, מהי התשובה לשאלה זו?	פתוח	הבנת המשמעות הגלויה בטקסט איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט	
2	השעון הביולוגי נקרא "שעון" כי בדומה לשעון אִמְתִּי הוא -	ר"ב	הבנת המשמעות המשתמעת מן הטקסט הבנת מילים וביטויים מתוך הקשר	
3	לפניכם תרשימים המתארים את פעולת השעון הביולוגי. השלימו את החסר בתרשימים לפי שורות 11-18.	פתוח	הבנת המשמעות הגלויה בטקסט ארגון מחודש של פרטי מידע מפורשים בטקסט	תה"ל עמ' 24-33, 75-76 הישג נדרש: 4 הישג נדרש: 5
4	לפי הטקסט, איזה מקרה מהמקרים שלפניכם מלמד על שיבוש בשעון הביולוגי?	ר"ב	פרשנות, עיבוד ויישום יישום הנלמד מן הטקסט בהקשרים אחרים	
5	השלימו את החסר בקטע שלפניכם לפי הטקסט.	פתוח	הבנת המשמעות הגלויה בטקסט איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט	
6	בשורות 47-48 כתוב: "אחת הדרכים להתמודד עם מצב כזה..." לאיזה מצב מתכוונים?	פתוח	הבנת המשמעות המשתמעת מן הטקסט הבנת אזכורים	

הנושא: הבנת הנקרא ולשון				
חלק ראשון: טקסט מידע – השעון הביולוגי – השעון הפנימי שבגופנו				
מספר הפריט	הפריט	סוג הפריט	ממד ההבנה / הנושא	מתוך תכנית הלימודים פרק ג' – רכיבי החינוך הלשוני פרק ד' – הישגים נדרשים
7	לפניכם משפטים הקשורים לקטע יַעֲפֹת. סמנו ליד כל משפט נכון או לא נכון לפי הקטע.	סגור	הבנת המשמעות הגלויה בטקסט איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט	
8	בקטע איך "תכוונו" את השעון הביולוגי לאחר חופשה כתובת בעיקר -	ר"ב	בחינה והערכה של רכיבים טקסטואליים: תוכניים, מבניים ולשוניים הערכת קשרים שאינם מפורשים בין חלקי טקסטים מילוליים	
9	בטקסט מתואר שעון ביולוגי יומי ושעון ביולוגי עונתי. מה משותף להם? סמנו תשובה אחת.	ר"ב	פרשנות, עיבוד ויישום השוואה בין פרטי מידע	תה"ל עמ' 24-33, 75-76 הישג נדרש: 4 הישג נדרש: 5
10	בשורה 27 כתוב: "תופעה זו מתרחשת... למה מתכוונים במילים תופעה זו? בשורה 59 כתוב: "...השעון העונתי מאותת להן... למי מתכוונים במילה להן?"	פתוח	הבנת המשמעות המשתמעת מן הטקסט הבנת אזכורים	
11	דינה הציעה כותרת אחרת לטקסט: השפעת המלטונין על האדם. כותרת זו אינה מתאימה לטקסט כי היא -	ר"ב	בחינה והערכה של רכיבים טקסטואליים: תוכניים, מבניים ולשוניים הערכת תרומתו של מבנה הטקסט, כגון כותרת	

הנושא: הבנת הנקרא ולשון				
חלק ראשון: טקסט מידע – השעון הביולוגי – השעון הפנימי שבגופנו				
מספר הפריט	הפריט	סוג הפריט	ממד ההבנה / הנושא	מתוך תכנית הלימודים פרק ג' – רכיבי החינוך הלשוני פרק ד' – הישגים נדרשים
12	בשורה 66 כתוב: "בזכות שעון זה..." סמנו משפט אחד שבו נכון לשלב את המילה בזכות.	ר"ב	לשון אוצר מילים	תה"ל עמ' 68–73 הישג נדרש: 8
13	בשורה 49 כתוב שהאור החזק "משכנע" את השעון הביולוגי שהגיע הבוקר. מה מציינות המירכאות במילה "משכנע"?	ר"ב	לשון סימני פיסוק: הבנת התפקיד של מירכאות	
14	בשורה 17 כתוב: "ביום אנו פעילים..." איזה מילה צריך לחפש במילון כדי למצוא את פירוש המילה פְּעִילִים?	ר"ב	לשון אוצר מילים: חיפוש מילה במילון	
15	במשפטים שלפניכם חסרה מילת קישור. כתבו את מילת הקישור המתאימה בכל משפט. היעזרו במחסן המילים שלמטה.	סגור	לשון מיליות: מילות קישור	

הנושא: הבנת הנקרא ולשון חלק שני: סיפור – מירי וג'ודי			
מספר הפריט	הפריט	סוג הפריט	ממד ההבנה / הנושא
			מתוך תכנית הלימודים פרק ג' – רכיבי החינוך הלשוני פרק ד' – הישגים נדרשים
16א	השלימו את המילים החסרות לפי הקטע שבמסגרת בעמוד 14.	פתוח	הבנת המשמעות הגלויה בטקסט איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט
16ב	מה התפקיד של הקטע הכתוב במסגרת בעמוד 14?	ר"ב	בחינה והערכה של רכיבים טקסטואליים: תוכניים, מבניים ולשוניים הערכת המטרה של הטקסט ושל הטקסטים הנלווים לו
17	בתחילת הסיפור צביקי מתאר את הקשיים שלו. כתבו שני קשיים שהוא מתאר.	פתוח	הבנת המשמעות הגלויה בטקסט זיהוי רעיונות הכתובים בטקסט במפורש
18	מה היה המקרה שהוביל לפגישה הראשונה בין מירי לג'ודי?	פתוח	הבנת המשמעות הגלויה בטקסט איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט
19	בשורה 10 מירי שואלת את ג'ודי: "את לא רואה לאן את הולכת?" בשאלה זאת מירי מתכוונת –	ר"ב	פרשנות, עיבוד ויישום גיבוש תובנות בנוגע למסרים, ליחסים, למניעים ולרגשות העולים מן הטקסט.
20	מירי רצתה "שהאדמה תפצה את פיה ותבלע אותה" (שורות 17-18) כי היא הרגישה –	ר"ב	פרשנות, עיבוד ויישום העלאת השערות לפי הכתוב בטקסט

הנושא: הבנת הנקרא ולשון

חלק שני: סיפור – מירי וג'ודי

מספר הפריט	הפריט	סוג הפריט	ממד ההבנה / הנושא	מתוך תכנית הלימודים פרק ג' – רכיבי החינוך הלשוני פרק ד' – הישגים נדרשים
21	בשורות 18–20 כתוב שג'ודי ומירי מבקשות סליחה זו מזו. על מה כל אחת מהן מתנצלת?	פתוח	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת הכללות שאינן כתובות בטקסט במפורש, לפי פרטי מידע המפורשים בו	
22	בשורות 44–45 ג'ודי אומרת למירי: "אני גם יודעת לשחק, לקפוץ בחבל, ללכת ברחוב במהירות, ואפילו... להפיל ילדות אחרות, בעצמך ראית...". על איזו תכונה של ג'ודי אפשר ללמוד ממשפט זה?	ר"ב	פרשנות, עיבוד ויישום אפיון של דמויות לאור הכתוב בטקסט	תה"ל עמ' 48–51, 56–59, 75–76 הישג נדרש: 4 הישג נדרש: 6
23	בשורות 41–45 ג'ודי מדגישה שהיא יכולה לעשות הכול חוץ מלראות. למה היה חשוב לג'ודי להדגיש זאת?	ר"ב	פרשנות, עיבוד ויישום העלאת השערות לאור הכתוב	
24	מהסיפור אפשר ללמוד שיש קשר טוב בין צביקי ובין אחותו מירי. הביאו דוגמה לכך מהסיפור.	פתוח	הבנת המשמעות המשתמעת מן הטקסט הבנת רעיונות המשתמעים מן הטקסט; הבנת הכללות שאינן כתובות בטקסט במפורש, לפי פרטי מידע המפורשים בו	

הנושא: הבנת הנקרא ולשון חלק שני: סיפור – מירי וג'ודי				
מספר הפריט	הפריט	סוג הפריט	ממד ההבנה / הנושא	מתוך תכנית הלימודים פרק ג' – רכיבי החינוך הלשוני פרק ד' – הישגים נדרשים
25	בסיפור מתוארים מקרים שבהם ג'ודי נעזרת בידיה מפני שאינה רואה. הביאו שתי דוגמאות למקרים כאלה מהסיפור.	פתוח	הבנת המשמעות המשתמעת מן הטקסט הבנת רעיונות המשתמעים מן הטקסט; הבנת הכללות שאינן כתובות בטקסט במפורש, לפי פרטי מידע המפורשים בו	תה"ל עמ' 48–51, 56–59, 75–76 הישג נדרש: 4 הישג נדרש: 6
26	כאשר רוצים לומר שמדְבָרָּר רע יצא דבר טוב, אומרים: "מַעַז יָצָא מִתּוֹק" (שופטים, יד, יז). הסבירו את הקשר בין ציטוט זה ובין הסיפור שקראתם.	פתוח	פרשנות, עיבוד ויישום יישום הנלמד מן הטקסט בהקשרים אחרים; הבנת טענות על ומסרים עיקריים	
27א	לפניכם קטע מהסיפור (שורות 6–9): "כשיצאה מירי..." העתיקו מהקטע ארבעה פעלים שונים בזמן עבר .	פתוח	לשון נטיית הפועל: זיהוי זמנים של הפועל ושימוש תקין בהם.	תה"ל עמ' 68–73 הישג נדרש: 8
27ב	מה תורמים לקורא הפעלים הרבים שבקטע?	ר"ב	בחינה והערכה של רכיבים טקסטואליים: תוכניים, מבניים ולשוניים הערכת הלשון וסגנון הכתיבה	תה"ל עמ' 48–51, 56–59, 75–76 הישג נדרש: 4 הישג נדרש: 6

הנושא: הבנת הנקרא ולשון
חלק שני: סיפור – מירי וגיודי

מספר הפריט	הפריט	סוג הפריט	ממד ההבנה / הנושא	מתוך תכנית הלימודים פרק ג' – רכיבי החינוך הלשוני פרק ד' – הישגים נדרשים
א28	כתבו כל מילה שלפניכם בשתי מילים.	פתוח	לשון שמות עצם: שימוש תקין בנטיית השם לפי קניין.	תה"ל עמ' 68–73 הישג נדרש: 8
ב28	כתבו כל שתי מילים שלפניכם במילה אחת .	פתוח	לשון שמות עצם: שימוש תקין בנטיית השם לפי קניין.	

הנושא: הבעה בכתב

מספר הפריט	הפריט	סוג הפריט	ממד ההערכה / הנושא	מתוך תכנית הלימודים פרק ג' – רכיבי החינוך הלשוני פרק ד' – הישגים נדרשים
26	כאשר רוצים לומר שמִדְבַר רַע יצא דבר טוב, אומרים: "מַעַז נִצָּא מִתּוֹק" (שופטים, יד, יד). הסבירו את הקשר בין ציטוט זה ובין הסיפור שקראתם.	פתוח	רק מבנה ולשון (הערכה הוליסטית)	תה"ל עמ' 77 - 78 הישג נדרש : 2 הישג נדרש : 3
29	צביקי כותב מכתב לחברו שמואל שנמצא בישראל. כתבו את מכתבו של צביקי ותארו בו את חיי היום-יום שלו, את רגשותיו ומחשבותיו. היעזרו בסיפור שקראתם. כתבו 7-10 שורות.	פתוח	תוכן ומבנה, לשון – לפי המפרט	